

บันทึก

เรื่อง เงินบำเหน็จนายสนั่น ลิมสกหลี

๑. กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยหนังสือที่ ฎ.๘๙๘๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ได้ส่งเรื่องกระทรวงธรรมการขอให้จ่ายเงินบำเหน็จแก่นายสนั่น ลิมสกหลี มาให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา

นายสนั่น ลิมสกหลี ได้รับราชการเป็นครู เป็นเวลา ๗ ปี ๕ เดือน

๒. แต่กระทรวงการคลัง เห็นควรจ่ายเงินบำเหน็จแก่นายสนั่น ลิมสกหลี เพียง ๑ ปี

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังยกเหตุผลว่า นอกจากเวลาราชการ ๑ ปีนั้นแล้ว นายสนั่น ลิมสกหลี ได้รับเงินเดือนทางเงินรายได้ของโรงเรียนรัฐบาลมาก่อนทางราชการสั่งให้ส่งเงินรายได้นั้นเป็นเงินผลประโยชน์ของแผ่นดิน ส่วนเวลาราชการในตอนที่ได้รับเงินเดือนทางเงินรายได้ของโรงเรียนรัฐบาลนั้น กระทรวงการคลังกล่าวว่า จะนับเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ได้

๓. คณะกรรมการกฤษฎีกา (อนุกรรมการร่างกฎหมายชุดที่ ๑) ได้ตรวจดูเรื่องแล้ว ปรากฏว่า

๔. ในสมัยเดิม (สมัยที่เจ้าพระยาวิฑูรย์คุณากร เป็นเสนาบดีกระทรวงธรรมการ) มีข้าราชการกระทรวงธรรมการเป็นจำนวนมากได้รับเงินเดือนในเงินรายได้ค่าเล่าเรียนเพื่อเป็นการแบ่งเบาเงินงบประมาณแผ่นดิน

๕. ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๗๕ สมัยเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ เห็นว่าวิธีการที่เอาเงินรายได้มาจ่ายนอกระบบงบประมาณตามที่เคยปฏิบัติมาไม่ชอบด้วยวิธีการงบประมาณ จึงได้เจรจากับกระทรวงการคลัง และเป็นอันตกลงให้โอนเงินรายได้ค่าเล่าเรียนเข้าในงบประมาณแผ่นดิน ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๕ เป็นต้นมา

๖. ในส่วนที่เกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญนั้น พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๑ (ใช้เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๒) มีหลักอยู่ว่า ข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จหรือบำนาญนั้น “เมื่อก่อนออกจากราชการต้องเป็นผู้ได้รับพระราชทานเงินเดือนประจำในงบประมาณแผ่นดิน” (มาตรา ๓)

ต่อมาหลักที่กล่าวนี้ก็ได้มีบัญญัติไว้อีกในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๔ (มาตรา ๕)

๗. กระทรวงการคลังเห็นว่า เมื่อข้าราชการผู้ใดได้รับเงินเดือนในเงินรายได้ค่าเล่าเรียน ก็จะมีเวลาราชการของข้าราชการผู้นั้น ในตอนที่ได้รับเงินเดือนในลักษณะเช่นนั้น เพื่อ

คำนวณบำเหน็จบำนาญหาได้ไหม

ข้าราชการที่กล่าวนี้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญแต่เฉพาะ

ก) สำหรับเวลาราชการก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๒ เพราะว่าพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๗๑ ไม่มีผลย้อนหลังหรือ

ข) สำหรับเวลาราชการภายหลังวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๔ เพราะเป็นวันที่ได้ออนเงินรายได้ค่าเล่าเรียนเข้าในงบประมาณแผ่นดินเพราะฉะนั้นกระทรวงการคลังจึงเห็นว่า โดยที่นายสนั่น ลิมฮกหลี่ ได้เข้ารับราชการเป็นครูเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๔๗๒ และได้ออกจากราชการเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๔๗๙ เนื่องจากป่วย (รวมเวลาราชการ ๗ ปี ๕ เดือน) นายสนั่น ลิมฮกหลี่ จึงควรได้รับบำเหน็จเพียง ๑ ปี คือตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๔ ถึงวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๗๙ (คิดตกเป็นเงิน ๓๔ บาท)

๘. คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๔๘๐ ว่า เรื่องนี้ให้เป็นไปตามความเห็นกระทรวงการคลังที่ส่งจ่ายเงินบำเหน็จให้นายสนั่น ลิมฮกหลี่ เพียงปีเดียว ส่วนผู้ที่ได้รับเงินเดือนทางเงินรายได้มาก่อนทางราชการสั่งให้ส่งเงินรายได้เป็นเงินผลประโยชน์แผ่นดิน ก็ให้คำนวณเวลาราชการเพื่อการคิดบำเหน็จบำนาญตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติบำเหน็จข้าราชการฝ่ายพลเรือน

๙. กระทรวงธรรมการเข้าใจว่า มติซึ่งตรงกับความเห็นของกระทรวงการคลังจะเป็นผลให้บังเกิดความเดือนร้อนแก่ข้าราชการกระทรวงธรรมการคนอื่น ๆ ซึ่งคิดเฉพาะส่วนกลางมีอยู่ไม่น้อยกว่า ๑๔๔ คน ถ้าประมาณตลอดถึงข้าราชการส่วนภูมิภาคด้วยแล้ว จำนวนข้าราชการชนิดนี้จะทวีขึ้นอีกมาก

๑๐. กระทรวงธรรมการได้เสนอข้อสังเกตเพื่อเป็นการสนับสนุนข้อแย้งไว้ดังต่อไปนี้

ก) อัตราเงินเดือนของครูจะให้เท่าไรต้องอาศัยวุฒิ เช่นเป็นครู ป, ป.ป. , หรือ ป.ม. ของครูผู้นั้น ส่วนจะให้เงินเดือนทางเงินรายได้หรือทางเงินงบประมาณมิได้คำนึงถึง และหลักเกณฑ์ที่ว่านี้ได้ทำความตกลงกับ ก.ร.พ. แล้ว

ข) ข้าราชการเหล่านี้ได้รับเงินเดือนเท่ากัน ไม่ว่าจะได้รับทางงบประมาณหรือทางรายได้ค่าเล่าเรียน และอาจถูกสั่งเปลี่ยนจากตำแหน่งในงบประมาณเป็นตำแหน่งทางเงินรายได้ โดยไม่ทราบผลเลยว่า สิทธิที่ตนจะได้รับบำเหน็จบำนาญในภายหน้าจะถูกตัดรอนอย่างไร

๑๑. กรรมการร่างกฎหมาย เห็นว่า ควรจะต้องตีความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๗๑ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ.๒๔๗๔ ตามตัวอักษรอย่างเคร่งครัด บทกฎหมายที่กล่าวนี้บัญญัติว่า เงื่อนไขอันสำคัญในการที่จะได้รับบำเหน็จหรือบำนาญนั้น คือเมื่อก่อนออกจากราชการ ต้องเป็นข้าราชการ (ซึ่งไม่มีปัญหาสำหรับกรณีนายสนั่น ลิมฮกหลี่) และเป็นผู้ได้รับเงินเดือนประจำในงบประมาณแผ่นดิน บทกฎหมายที่กล่าวนี้ มิได้บัญญัติว่า ข้าราชการผู้นั้นต้องได้รับเงินเดือนประจำในงบประมาณแผ่นดินตลอดเวลาที่รับราชการอยู่ ผลจึงเป็นว่า ถ้าในขณะที่ออกจากราชการ ข้าราชการผู้นั้นรับเงินเดือนประจำในงบประมาณอยู่ ก็เป็น

การเพียงพอที่จะทำให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ และในการคำนวณบำเหน็จหรือบำนาญให้ ก็ต้องพิจารณาถึงเงินเดือนทั้งหมดที่ได้รับมาแล้ว แม้ถึงว่าในบางสมัยเงินเดือนที่กล่าวนั้นจะมีได้รวมอยู่ในงบประมาณแผ่นดินก็ตาม แต่ทว่าผู้ที่ขอบำเหน็จหรือบำนาญนั้น ต้องได้รับเงินเดือนที่กล่าวนั้นในฐานะที่เป็นข้าราชการโดยไม่มีข้อสงสัย

๑๒. โดยเหตุนี้ กรรมการร่างกฎหมาย จึงเห็นว่า สำหรับกรณีนายสนั่น ลิมฮกหลี่ หรือข้าราชการอื่นๆ ซึ่งอยู่ในฐานะอย่างเดียวกันนี้ กฎหมายมิได้บัญญัติห้ามมิให้ได้รับบำเหน็จหรือบำนาญแล้วแต่กรณี ฉะนั้นจึงไม่จำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพิ่มเติมประการใด

(ลงชื่อ) เดือน บุนนาค

(นายเดือน บุนนาค)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๔๘๒